

Hribi na levem bregu

Celje kot planinsko mesto

Besedilo: Andreja Erdlen

Kaj ima Celje, knežje mesto z bogato zgodovino ob sotočju rek Savinje in Voglajne, poznano po celjskih grofih, skupnega s Planinskim vestnikom? Na grad bi šli iskat viteze? So tam sploh kakšni hribi? To so me vprašali nekateri, ki v Celju sploh še niso bili ali pa so peljali mimo po avtocesti in niso opazili le 532 metrov visoke Vipote, katere stene strmo padajo proti soteski Savinje, niti 718 metrov visoke Grmade s križem na vrhu, na kateri se lahko ustavi pogled opazovalca, ali 700 metrov visokega Srebotnika. V času smučarske sezone ste verjetno z avtoceste videli razsvetljeno pobočje 834 metrov visokega Tovstega vrha za nočno smuko pri hotelu Celjska koča.

Tisti, ki ste se že peljali z vlakom od Ljubljane do Celja, se boste morda spomnili na sotesko med Laškim in Celjem, kjer je prostora res le za cesto, Savinjo in železnico ob njej. Savinja, ki izvira pod Okrešljem kot slap Rinka, je bila dolga leta

pomembna za splavarje (kip Splavarja pri mostu ob Savinjskem nabrežju), s poplavami pa je prebivalcem mesta že povzročila nemalo nevšečnosti. V Celju napravi oster zavoj, se obrne proti jugu in se v Zidanem Mostu izlije v Savo. Koliko mostov je v Zidanem

Mostu čez Savo? Nobenega, vsi so čez Savinjo! Sotesko Savinje omejujejo gore – ali pa vsaj hribi. Po teh, na levem bregu Savinje, se bomo sprehodili tudi mi. Vsi so dostopni peš iz Celja (dostop si lahko nekoliko skrajšamo z avtomobilom), tako da je to resnično pravi raj za pohodnike, gorske kolesarje in smučarje. Celo alpinisti najdejo kaj zase.

Pogled nazaj ...

Morda ste že obiskali Celjski grad na Grajskem hribu? Pred leti so ga obnovili, ponuja enega najlepših pogledov na mesto z okoli 38.000 prebivalci, na njem pa je urejena tudi restavracija.

Na območju Celja so našli ostanke iz stare železne dobe, pod Miklavževim hribom je bilo močno keltsko naselje, kjer so kovali noriški denar. Ko so območje zasedli Rimljani, so mesto, v katerem so kasneje seveda našli veliko ostankov iz antike, poimenovali Celeia. Ostanki iz rimskih časov so tudi na Vipoti. Srednjeveško naselje, ki je nastalo na ostankih antičnega mesta, je kot Celje prvič omenjeno v letih 1122–1137, pravi razcvet pa je doživelo v času celjskih grofov, ki so

Savinje

Grmada s Celjem Foto: Andreja Erdlen

si kot državni knezi nabrali veliko bogastva in se povzpeli v času vladavine Hermana II. V 18. stoletju je rodbina izumrla, zadnji grof je bil Ulrik II.

V zadnjih letih so "odkrili" znano Celjanko Almo Karlin – svetovno popotnico, pisateljico, poliglotko, ki se je rodila leta 1889 v Celju, osem let potovala po svetu in leta 1950 umrla v Pečovniku pri Celju. Nasproti železniške postaje, pred hotelom Evropa je kip te pisateljice, katere dela so bila prevedena v več jezikov, v naravni velikosti. S kovčkom v roki, v katerem je Erika, kot je imenovala svoj pisalni stroj, stoji in pričakuje gleda v mimoidoče, kakor da bi hotela z njimi na pot. Pa pojdimo ...

Planinstvo včasih in danes

Začetek organiziranega planinstva v Celju sega v 19. stoletje. Prvi predsednik Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva je bil Fran Kocbek, po katerem se imenuje Kocbekov dom na Korošici. Veliko

zaslug za planinstvo ima še nekaj znanih imen: Johannes Frischauf, prvoprstopnik na nekatere vrhove v Kamniških Alpah, pobudnik za nadelavo poti in planinskih koč, pisec knjig o Kamniških Alpah, ter zgodovinar Tine Orel, ki je bil trideset let urednik Planinskega vestnika.

Na mestu, kjer danes stoji hotel Celjska koča, je bila prva postojanka že v letih 1924–1925 (vmes jo je uničil požar). Sedanja generacija planincev se spominja Celjske koče, odprte leta 1948. Leta 2006 so jo porušili in še v istem letu odprli hotel Celjska koča. Z leti je v Celju nastalo šest društev, ki skrbijo za poti na bližnje vrhove. Tako celjski planinci nabirajo kondicijo na Celjski planinski poti, ki jo vzdržuje PD Grmada Celje. V reportaži bomo spoznali štiri vrhove, ki jih lahko obiščemo v enem dnevu, kar vam bo vzelo približno osem ur hoje, je pa tudi vsak vrh zase zanimiv izlet. Vsi so obvezne točke obhodnice Križem kražem po Posavskem hribovju (MDO zasavskih PD), Tovst je tudi neobvezna točka Savinjske planinske poti (MDO Savinjske). PD Grmada Celje je izdalo knjižico 300 vrhov – povzpeti se je treba na vseh deset Grmad v Sloveniji in poiskati še 290 drugih vrhov, pri katerih višina ni pomembna. Pot na vse opisane vrhove lahko začnemo kar na avtobusni ali železniški postaji, do parkirišča v Zagradu pa bomo po pešpoti ob železnici po levem bregu Savinje hodili približno dvajset minut z avtobusne in petnajst minut z železniške postaje.

Za vroče poletne dni ...

Za tiste, ki nimate strahu pred jeklenicami in klini, je še posebej v poletni vročini nadvse zanimiva pot po Hudičevem grabnu. Graben, po katerem teče Hudičev potok, razdvajata Srebotnik in Bavč. Slednji ni planinsko "obdelan", saj so se planinci in lovci dogovorili, da morajo imeti tudi živali nekaj prostora čisto zase. Pozimi ali pa za sestop zahtevne poti skozi Hudičev graben, označene s trikotnikom s klicajem, ne priporočam.

Dostop do Hudičevega grabna je iz Celja nekoliko dolg in zaradi hoje po asfaltni cesti dolgočasen, lahko pa se zapeljete do Zagrada in naprej proti Štoram še dober kilometer ter avto pustite v bližini avtobusnega postajališča. Po cesti nadaljujete desno (napis Hudičev graben), po nekaj sto metrih pa vas znak na drevesu ponovno usmeri desno. Pot vodi v gozd, najprej ob ograji, v nekaj minutah

Celjska planinska pot – CPP

CPP poteka od mostu čez Savinjo v Celju po Pelikanovi poti do Starega grada in se nadaljuje skozi Osenco in Pečovje na Srebotnik. Z vrha se spusti do sotočja potočkov, ki se zlivata v Hudičev graben, in spet vzpne na Tovsti vrh. Mimo Zorkovega kamnoloma se spusti do Pečovniške koče, dvigne na vrh Grmade in gre nazaj mimo hotela Celjska koča po grebenu Rifengozda do kmetije Ivanjkovič. Zadnji vzpon je na Vipoto, nato se pot spusti do Savinje in vrne ob reki do izhodišča v Celju.

prečkate travnik in pridete v gozd do Hudičevega potoka. Markacij je malo, a steza vodi dobresedno po grabnu, zdaj po eni, zdaj po drugi strani, včasih pa kar po potoku. Ko se soteska zoži, pridete do klinov in jeklenic. Za prve bi v lepem, suhem vremenu skoraj rekli, da so nepotrebni, kasneje pa pridete do prehodov, kjer brez njih napredovanje skoraj ne bi bilo mogoče. Najzanimivejše – in pravzaprav edino resno nevarno – je mesto, kjer se po steni nad potokom vzpnete po klinih do mosta, po katerem nato prečkate potok. Lestveni klini so nameščeni na gosto, jeklenice so zanesljive, tako da prehod ni problematičen, samovarovanje pa za otroke gotovo ne bo odveč! Ko prečkate potok, kmalu pridete do naslednjih klinov in jeklenic, nato se soteska razširi. Lahko zavijete levo, strmo v hrib in se v pol ure mimo skale Turnske peči povzpnete na vrh Srebotnika (skupaj boste potrebovali približno uro in pol od začetka poti v gozdu). Če pa so vaš cilj Pečovniška koča, hotel Celjska koča, Tovsti vrh ali Grmada, lahko zavijete desno. Spomladi vas bo na poti spremljal vonj čemaža, v poletni vročini pa je prijetno hladna.

Mogočna drevesa, nežne cvetlice, domovanje svetovne popotnice

Po opisanem območju hribov nad Celjem boste hodili v mogočnih gozdovih, opazovali (morda tudi premagovali) boste stene, strma pobočja, prečkali travnike s čudovitim cvetjem in uživali v razgledih – čeprav so vsi vrhovi porasli z gozdom, se vam odkrivajo z razglednih točk. Na poti na Vipoto boste naleteli na Pečovniško kraljico, skoraj 50 metrov visoko duglazijo, na poti proti Grmadi pa na okoli dvesto let staro Trobiševo bukev. Nemara se vam bo zdelo čudno, ko boste hodili

Pot skozi Hudičev graben Foto: Bojan Leskovšek

in hodili, a še vedno po istem naselju – Pečovnik je zelo razloženo naselje, ki pa ima le 270 prebivalcev.

Opazili boste številne cvetice, tudi zaščitene – črni teloh, pasji zob, kranjsko in brstično lilijo, avrikelj, alpski volčin in še katero. Pot čez vrh Grmade je uvrščena v področje Natura 2000.

Pečovniška koča Foto: Andreja Erdlen

Morda pa boste izbrali pot pod Grmade, ki vodi mimo hiše v Pečovniku, v kateri je zadnja leta bivala in umrla svetovna popotnica Alma Karlin. Številke 44 ni na stavbi niti ni nobene spominske table, hiša pa je bila pred leti obnovljena. Alma Karlin je pokopana na Svetini, ki jo nekateri opisujejo kot najlepšo slovensko vas. Do nje je s Tovstega vrha le pol ure hoje, od Pečovniške kočice pa nekaj minut več. Almin dom, hotel na prijetni lokaciji nad vasjo na Ramanci, je že nekaj let zaprt.

Zanimivosti ob poteh

V branje priporočam knjigo Ane Wambrechtsammer Danes grofje Celjski in nikdar več. (Mladinska knjiga, 1992).

Duglazija – Pečovniška kraljica, 50 metrov visoko drevo na poti na Vipoto.

Trobiševa bukev – okoli 200 let staro drevo na poti pod Grmade.

Hiša Alme Karlin v Pečovniku – na poti na Grmade iz Zagrada.

Hudičev graben – soteska z zavarovano potjo.

Marijina kapelica – ob poti na Srebotnik.

Kje bi si privezali dušo?

Planinsko društvo Grmada oskrbuje Pečovniško kočico pod vrhom Grmade, kjer boste postreženi po planinsko. Ob sobotah, nedeljah in praznikih dežurajo člani PD Grmada Celje, na voljo je tudi 25 ležišč. Lahko pa se odpravite do hotela Celjska kočica, kjer je sicer vzdušje morda manj planinsko in zlasti pozimi bolj smučarsko, leži pa na lepi točki. Iz restavracije je lep pogled na Grmade.

Če ne hodite ...

Kolesarji lahko kolesarijo iz Laškega v Štore, iz Celja v Šentjur itn., skratka, poti je veliko, treba si je samo priskrbeti karto in veselo na pot. Alpinisti se preizkušajo v stenah Srebotnika in Grmade, kjer pa so smeri zelo težke. V steni Vipote tik nad železniško progo v Tremarjih je plezališče, kjer svoje prve plezalne izkušnje pridobivajo skoraj vsi kandidati celjskih alpinističnih šol.

Ob hotelu Celjska kočica sta urejena smučišče in sankališče za najmlajše (otroški poligon s tekočim trakom), zahtevnejši smučarji pa se spuščajo po pobočju Tovstega vrha. Poleti sta na voljo poletno sankališče ali dričanje s tubami, v bližini pa sta urejeni gobarska in gozdna učna pot. ○

INFORMACIJE

Koči: Pečovniška kočica na Grmadi, 620 m, telefon 031 383 591, pdgrmada@siol.net; hotel Celjska kočica, 650 m, telefon 041 718 274, info@celjska-koca.si, <http://www.celjska-koca.si/>.

Vodnik: Marjan Pergar: Posavsko hribovje. Ljubljana, PZS, 2004.

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, Menina–Ostrež–Kum, PZS, 1 : 50.000; Celjska kotlina, Posavsko hribovje, Voglajnsko in Sotelsko gričevje, Izletniška karta, Geodetski zavod Slovenije, 1 : 50.000.

Srebotnik, 700 m

SLO Posavsko hribovje

Kljub skromni nadmorski višini je Srebotnik lahko zlasti v zimskih razmerah zelo zahtevna tura. Rahlo poraščen vrh, ki se dviguje nad Bojanskim potokom na vzhodu in Hudičevim grabnom na zahodu, je namreč na južno stran dokaj prepaden in z jugozahodne strani dostopen samo alpinstom. Zaradi stene je opaznejši kakor le nekaj metrov nižji Bavč zahodno in Bojanski hrib

vzhodno od njega. Na Srebotnik se lahko povzpnejo z dveh strani; od Celjske oziroma Pečovniške koče na zahodu nam bodo v zadnjem delu poti v pomoč jeklenice. Na vrhu sta klopca, s katere lahko uživamo v razgledu, in skrinjica z vpisno knjigo in žigom. Če žiga ni, ga dobite v Pečovniški koči na Grmadi, do katere je z vrha slabo uro hoje. Od vzhoda iz Celja nas na Srebotnik pripelje Celjska

planinska pot (CPP), lahko pa pristopimo po poti skozi Hudičev graben, opisani spodaj.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot.

Oprema: Običajna pohodniška oprema.

Nadmorska višina: 700 m

Višina izhodišča: okoli 270 m

Višinska razlika: 430 m

Izhodišče: Zaselek Zvodno.

Do sem se pripeljemo iz centra

Celja v smeri Laškega, prečkamo Savinjo, pri semaforju v Polulah zavijemo levo, gremo drugič čez Savinjo, za mostom takoj desno in v Zagradu (desno večje, neasfaltirano parkirišče) skozi podvoz pod železnico. Po približno 1300 m opazimo znak za Suhi potok (desno), mi pa lahko še nekaj časa sledimo cesti naravnost oziroma desno (smer Hudičev graben) in parkiramo ob cesti (ni veliko prostora).

WGS84: 46,208504, 15,288619.

Koče: Na opisani trasi ni koč.

Časi: Zvodno–Srebotnik 1.10 ure

Srebotnik–Zvodno 50 min

Skupaj 2 uri

Sezona: Kopni letni časi.

Vodnik: Marjan Pergar: Posavsko hribovje. PZS, 2004.

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, Menina–Ostrež–Kum, 1 : 50.000; Celjska kotlina, Posavsko hribovje, Voglajnsko in Sotelsko gričevje, Izletniška karta, 1 : 50.000.

Južna stena Srebotnika, v ozadju Celje Foto: Andreja Erdlen

Tovsti vrh (Tovst), 834 m

SLO Posavsko hribovje

Pobočja najvišjega vrha v okolici, ki se dviga nad novim hotelom Celjska koča, v dobrih snežnih razmerah izkoriščajo smučarji. Tovsti vrh, na katerem je skrinjica z vpisno knjigo in žigom, je poraščen, tik pod njim pa je prijetna razgledna točka. Dostopen je tudi iz

Laškega, v dobre pol ure pa z njega dosežemo vasico Svetina, zadnje počivališče svetovne popotnice Alme Karlin.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot.

Oprema: Običajna pohodniška oprema.

Nadmorska višina: 834 m

Višina izhodišča: okoli 260 m

Višinska razlika: 570 m

Izhodišče: Zaselek Zagrad. Do sem

se pripeljemo iz centra Celja

v smeri Laškega, prečkamo

Savinjo, pri semaforju v Polulah

zavijemo levo, gremo drugič čez

Savinjo, za mostom takoj desno

in v Zagradu (desno večje, neasfaltirano parkirišče) skozi podvoz pod železnico. Po približno 1300 m opazimo znak za Suhi potok (desno) in parkiramo v bližini avtobusnega postajališča. Tu ni veliko prostora, zato lahko avto pustimo na neasfaltiranem parkirišču v Zagradu ter gremo peš 1300 m po cesti do križišča poti v Suhi potok, Hudičev graben in na Stari grad. WGS84: 46,211862, 15,27876.

Koči: Pečovniška koča na Grmadi, 620 m, telefon 031 383 591, pdgrmada@siol.net; hotel Celjska koča, 650 m, telefon 041 718 274, info@celjska-koca.si.

Časi: Zagrad–Tovsti vrh 1.30 ure
Tovsti vrh–Celjska koča–izhodišče 1.20 ure

Skupaj 3 ure

Sezona: Kopni letni časi.

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, Menina–Ostrež–Kum, 1 : 50.000; Celjska kotlina, Posavsko hribovje, Voglajnsko in Sotelsko gričevje, Izletniška karta, 1 : 50.000.

Tovsti vrh nad Celjsko kočo Foto: Bojan Leskovšek

Opis: Pri spomeniku NOB (tabla za Hudičev graben) zavijemo desno v gozd. Pot nas ob ograji vodi do travnika, ki ga prečkamo in v nekaj minutah smo pri Hudičevem grabnu oz. Hudičevem potoku. Po prečkanju potoka (oznaka za Srebotnik) zavijemo levo, gremo mimo vodnega zbiralnika in strmo navzgor po široki poti. Na križišču se priključimo Celjski planinski poti (CPP), ki prihaja od Starega gradu, in zavijemo desno. Pot je označena tudi kot Barbarina pot (zeleno table), ki sicer vodi na Svetino. Udobni stezi sledimo do odcepa za vrh Srebotnika (Barbarina pot se nadaljuje proti Svetini), kjer zagrizemo strmo v hrib in v 20 min dosežemo vrh.

Na Srebotnik lahko gremo tudi po Celjski planinski poti mimo Starega gradu, skozi Osenco do vasi Pečovje in se, ko prečkamo travnik, priključimo zgoraj opisani poti. Do Srebotnika bomo hodili tri ure. Ali pa gremo po Hudičevem grabnu (zelo zahtevna pot po strugi potoka, opis v reportaži) in se, ko se soteska razširi, vzpnemo levo po poti na vrha.

Sestop: Sestopimo lahko po isti poti ali pa na jugozahodno stran, kjer so nam v zgornjem, začetnem delu pri sestopu v pomoč jeklenice. Gremo mimo odcepa za Hudičev graben in

se na makadamski cesti na križišču napotimo levo, proti Štoram in Celju. Ponovno smo na Barbarini poti, pod nami žubori Bojanski potok. Steza vodi po pobočju Srebotnika, mimo v

skalo vklesane kapelice sv. Marije, pri kateri so vpisna knjiga, miza in klop. Le nekaj metrov za tem smo spet na križišču – zavijemo desno navzdol po poti, po kateri smo prišli (levo Srebotnik).

Andreja Erdlen

Tovsti vrh (Tovst), 834 m

Opis: S ceste zavijemo desno (oznaka Suhi potok) na široko makadamsko cesto, ki po približno 15 min zavije desno, nas pa markacije usmerijo levo, mimo kamnoloma v gozd. Pot pelje nekaj časa ob ograji, nad opuščenim kamnolomom, potem pa se vzpenjamo po soteski Suhega potoka med Grmado, 718 m, na zahodni in Bavčem, 694 m, na vzhodni strani. Na križišču zavijemo levo (desno Pečovniška koča), prečkamo potok ter v nekaj minutah dosežemo cesto in še eno razpotje. Sledimo oznakam za Tovsti vrh (30 minut). Po nekaj minutah nas pot s ceste popelje v gozd, še enkrat prečka cesto in v 20 min prispemo na vrh.

Sestop: Sestopimo zahodno do hotela Celjska koča, se po cesti vrnemo do razpotja, kjer smo pri vzponu prvič prečkali makadamsko cesto, in sestopimo po poti vzpona. Lahko pa se

vrnemo tudi mimo Pečovniške koče do poti skozi Suhi potok in po njej do izhodišča.

Andreja Erdlen

Grmada, 718 m

SLO Posavsko hribovje

Prepoznavna piramidasta gora nad Celjem ima na vrhu skrinjico z vpisno knjigo in žigom, deset metrov visok križ ter zvonček želja. Pod vrhom, s katerega je obsežen razgled na

vse strani, stoji Pečovniška koča. Grmada spada med najbolj priljubljene točke celjskih pohodnikov, v njenih stenah pa se učijo in svoje sposobnosti preizkušajo domači alpinisti.

Vrh Grmade Foto: Andreja Erdlen

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot. Del, ki pripelje direktno na vrh Grmade, pelje po strmem pobočju, zato ga v mokrem ali poledenelem odsvetujem.

Oprema: Običajna pohodniška oprema.

Nadmorska višina: 718 m

Višina izhodišča: okoli 250 m

Višinska razlika: 460 m

Izhodišče: Zaselek Zagrad. Do sem se pripeljemo iz centra Celja v smeri Laškega, prečkamo Savinjo, pri semaforju v Polulah zavijemo levo, gremo drugič čez Savinjo, za mostom takoj desno in v Zagradu parkiramo na večjem neasfaltiranem parkirišču na desni. Lahko pa se zapeljemo še malo naprej skozi podvoz pod železnico (levo) in parkiramo pri gasilskem domu v vasi Pečovnik. WGS84: 46,207305, 15,262501.

Koči: Pečovniška koča na Grmadi, 620 m, telefon 031 383 591, pdgrmada@siol.net; hotel Celjska koča, 650 m, telefon 041 718 274, info@celjska-koca.si.

Časi: Zagrad–Grmada 1.15 ure
Grmada–Pečovniška koča–Zagrad 1 ura
Skupaj 2–2.30 ure
ali

Zagrad–Pečovniška koča–Grmada 1.30 ure

Grmada–Pečovniška koča–Zagrad 1 ura

Skupaj 2–2.30 ure

Sezona: Kopni letni časi.

Vodnik: Marjan Pergar: Posavsko hribovje. PZS, 2004.

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, Menina–Ostrež–Kum, 1 : 50.000; Celjska kotlina, Posavsko hribovje, Voglajnsko in Sotelsko gričevje, Izletniška karta, 1 : 50.000.

Vipota, 532 m

SLO Posavsko hribovje

Duglazija Pečovniška kraljica, okoli 50 m visoko drevo ob poti na Vipoto Foto: Andreja Erdlen

Najnižji med štirimi opisanimi vrhovi je bil poznan že Rimljanom. Pobočje na severni in severozahodni strani strmo pada proti Savinji, poti na vrh pa sta speljani po blažjem terenu z zahoda in juga. V starih zapisih je navedeno, da je bil v skale Vipote odtisnjen lik boga Mitre, ki so mu domačini žrtvovali bike. Lika še vedno niso našli, a nekje prav gotovo je. Morda ga boste našli prav vi? Na razglednem vrhu je skrinjica z vpisno knjigo in žigom, odpočijemo pa si lahko na klopici.

Zahtevnost: Nezahtevna označena pot.

Oprema: Običajna pohodniška oprema.

Nadmorska višina: 532 m

Višina izhodišča: okoli 250 m

Višinska razlika: 280 m

Izhodišče: Zaselek Zagrad. Do sem se pripeljemo iz centra

Celja v smeri Laškega, prečkamo Savinjo, pri semaforju v Polulah zavijemo levo, gremo drugič čez Savinjo, za mostom takoj desno in v Zagradu parkiramo na večjem neasfaltiranem parkirišču na desni. WGS84: 46,212738, 15,267119.

Koče: Na opisani trasi ni koč.

Časi: Zagrad–Vipota 1 ura

Vipota–Zagrad 40 min

Skupaj 1.40 ure

ali

Zagrad–Vipota 1 ura

Vipota–Pečovniška koča–

Zagrad 2 uri

Skupaj 3 ure

Sezona: Kopni letni časi.

Vodnik: Marjan Pergar: Posavsko hribovje. PZS, 2004.

Zemljevida: Posavsko hribovje, zahodni del, Menina–Ostrež–Kum, 1 : 50.000; Celjska kotlina, Posavsko hribovje, Voglajnsko in Sotelsko gričevje, Izletniška karta, 1 : 50.000.

Opis: S parkirišča gremo skozi podvoz pod železnico do gasilskega doma in mimo hiš desno v hrib. Pot nas pripelje do asfaltne ceste, po kateri gremo do naslednjega odcepa v desno, ko se pričnemo vzpenjati po več kot 180 nadelanih širokih stopnicah ob robu gozda. Tik preden dosežemo širšo makadamsko cesto, na levi opazimo obnovljeno hišo Pečovnik 44, zadnji dom v Celju rojene Alme Karlin, vendar na njej ni hišne številke niti spominske table. Po tej makadamski cesti nadaljujemo desno do križa, kjer imamo dve možnosti: lahko zavijemo levo in se zagrizemo v strmino, kjer nas tik pod vrhom čaka celo nekaj klinov, ali pa pri križu nadaljujemo naravnost, spet po širokih, nadelanih stopnicah do naslednje ceste, ki nas mimo 200 let stare Trobiševe bukve pripelje do križišča, kjer zavijemo levo za Pečovniško kočo pod Grmado (desno hotel Celjska koča).

Pečovniško kočo dosežemo v približno eni uri od izhodišča, do vrha Grmade pa od koče hodimo še približno 20 min.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona mimo Pečovniške koče, lahko pa gremo od koče do poti po Suhem potoku, vendar

moramo v tem primeru po cesti nazaj do avtomobila.

Andreja Erdlen

Opis: S parkirišča gremo po cesti vzporedno z železniško progo do tretjega podvoza, nato pod železnico in še približno 10 min po asfaltni cesti ob Pečovniškem potoku, mimo opuščenega industrijskega objekta na desni do cestnega ovinka, kjer nas puščica usmeri desno v gozd. Kmalu za cesto naletimo na tablo, ki nas opozarja na Pečovniško kraljico, mogočno, okoli 50 metrov visoko duglazijo. Pot se v širokih ključih vzpenja do naslednjega odcepa za Vipoto, kjer gremo desno in se mimo odcepa za Tovsti vrh skozi gozd vzpnemo na vrh.

Sestop: Sestopimo po poti vzpona ali pa nadaljujemo sestop do Pečovniške koče, mimo hotela Celjska koča in se po južni poti pod Grmado vrnemo do izhodišča.

Andreja Erdlen

